

Inleiding

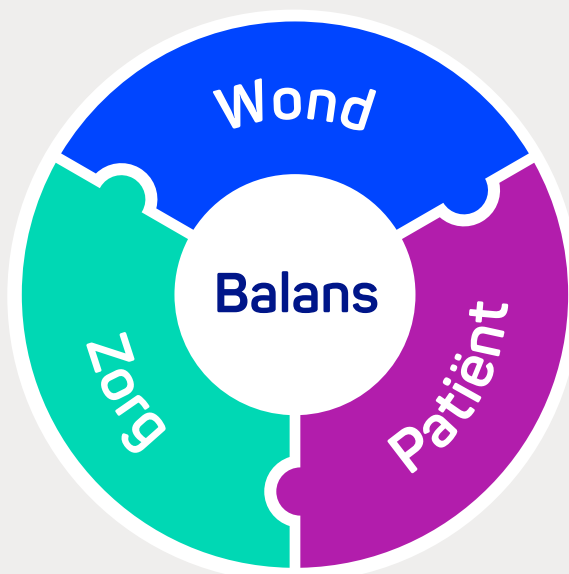
Het is wereldwijd dringend nodig om de verwachte toename van niet-genezende wonden aan te pakken door vroegtijdige interventie, effectief gebruik van middelen en aandacht voor patiëntgerichte zorg (Guest et al, 2020; Ahmajärvi et al, 2022; Queen and Harding, 2023; Sen, 2023).

Een recente consensusverklaring van de World Union of Wound Healing Societies (WUWHS) introduceert het concept van Wondbalans als een strategische benadering om niet-genezende en complexe wonden te behandelen (WUWHS, 2025). Deze 'Made easy' gids presenteert het concept van Wondbalans en legt uit wat de belangrijkste aanbevelingen zijn van de WUWHS om dit te bereiken.

Wat is Wondbalans en hoe helpt het zorgverleners bij het behandelen van complexe wonden?

Wondbalans is een concept dat alle relevante factoren integreert om te zorgen voor continuïteit en gepersonaliseerde zorg. Het dient als leidraad voor klinische besluitvorming en om balansverstoringen aan te pakken die bijdragen aan de complexiteit of chroniciteit van wonden (Wounds International, 2023).

Wondbalans [Afbeelding 1] benadrukt een holistische benadering die zorgverleners helpt de barrières die genezing in de weg staan

Afbeelding 1: Het concept van Wondbalans heeft als doel de barrières voor genezing, voor wat betreft de wond, de patiënt en de zorgomgeving, met elkaar in balans te brengen (Wounds International, 2023).

te herkennen en weg te nemen—door inzicht te geven in de reden waarom bepaalde wonden complex worden en uiteindelijk niet meer genezen (WUWHS, 2025).

Om optimale genezingsresultaten te bereiken moeten de drie categorieën van barrières voor wondgenezing geïdentificeerd worden [Afbeelding 2].

Voornaamste barrières bij wondgenezing

Afbeelding 2: De drie categorieën van barrières om wondgenezing te bereiken en de resultaten bij de patiënt te verbeteren.

Zijn wonden complex of niet-genezend?

De inconsistente terminologie kan verwarrend zijn voor zorgverleners en kan voor patiënten een negatieve bijklank hebben; bijvoorbeeld, 'genezing van de wond is mislukt' wekt bij de patiënt de indruk dat de wond waarschijnlijk nooit zal genezen. Niet alle complexe wonden worden niet-genezend of chronisch, maar ze hebben allemaal prioritaire zorg nodig. Omdat elke niet-genezende, chronische wond begint als een kleine wond, is vroegtijdige interventie cruciaal om complicaties te voorkomen en optimale genezing te bevorderen.

- **WUWHS-aanbeveling:** Wondbalans vereist dat zorgverleners alle wonden en patiënt-gerelateerde factoren beoordelen op basis van de behoeften van de patiënt binnen de specifieke zorgomgeving, en de barrières voor genezing identificeren.

Het gebruik van consistente taal en terminologie kan helpen om betere resultaten te bereiken bij de patiënten en kan zorgverleners ondersteunen bij het tijdig inzetten van interventies. In het verleden werden deze wonden aangeduid als 'niet-genezend'.

- **Aanbeveling van de WUWHS:** Het consensuspanel concludeerde dat de definities van chronische wonden herzien moeten worden en bepleitte het gebruik van de term 'complexe wonden'.

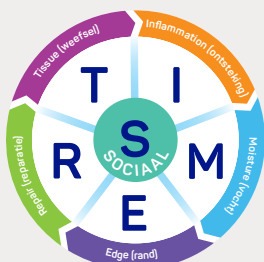
De door de WUWHS aanbevolen hulpmiddelen om Wondbalans te bereiken

Vroege identificatie van risicofactoren en nauwkeurige beoordeling

Het TIMERS-kader werd aanbevolen door het WUWHS-panel—Tissue (weefsel), Infection (infectie)/Inflammation (ontsteking), Moisture (vocht), Edge (rand), Repair/Regeneration (herstel/regeneratie) en Social (sociaal)—als een middel om een tijdige en effectieve interventie mogelijk te maken [Kader 1; Lumbers, 2019]. Naast het evalueren van het wondbed, houdt TIMERS ook rekening met sociale factoren die van invloed kunnen zijn op de levenskwaliteit (QoL) van een patiënt en de genezing. Daarom biedt het een holistische benadering

Kader 1. De TIMERS-tool. Het WUWHS-panel benadrukt dat het concept van Wondbalans een aanvulling is op TIMERS.

Scan de QR-code voor toegang tot TIMERS voor vroegtijdige wond- en patiëntbeoordeling.

die de integratie van Wondbalans in de dagelijkse klinische praktijk ondersteunt (Lumbers, 2019; National Library of Medicine [NLM], 2025).

Tijdige en consistente interventie met superabsorberende polymeer (SAP) verbanden

Wanneer we streven naar Wondbalans, moeten er praktische maatregelen worden genomen om factoren die de genezing remmen te reduceren, bijvoorbeeld door overtollig exsudaat (dat stoffen bevat die de genezing remmen) of bacteriële belasting consistent en correct te verwijderen, terwijl de wond en de huid eromheen goed worden beschermd.

De complexiteit van wondzorg verminderen

Het WUWHS-panel vond het concept van Wondbalans intuïtief en benadrukte dat het helpt de vaak complexe wondzorg eenvoudiger te maken. Wondbalans verduidelijkt de keuze van verband, vooral wanneer dit moet worden afgestemd op andere behandelingen, zoals compressietherapie. De panelleden gaven de voorkeur aan het gebruik van één enkel type verband ter ondersteuning van de genezing en benadrukten dat SAP-verbanden het traject van wondgenezing bevorderen. [Afbeeldingen 3-5].

Debridement

Wonddebridement is een klinische techniek die tot doel heeft een complexe, niet-genezende wondomgeving om te zetten in een acute wondomgeving, om zo het genezingsproces te ondersteunen (WUWHS, 2025).

Het consensuspanel benadrukte dat zorgverleners in de eerstelijnszorg vaak niet opgeleid of bevoegd zijn om veilig scherp debridement uit te voeren, waardoor autolytisch debridement (bijv. met hydro-responsieve wondverbanden [HRWD's]) vaak de meest gepaste keuze is voor hun patiënten. HRWD's hydrateren de wond waardoor autolytisch debridement mogelijk wordt [Afbeelding 5]. Het concept van Wondbalans ondersteunt zorgverleners om de doelen van de patiënt af te stemmen op de klinische behoeften (bijv. minder necrotisch weefsel, biologische belasting en/of ontsteking).

De WUWHS-aanbevelingen om Wondbalans te bereiken met SAP-verbanden

Op basis van bewijs, verzameld via casestudies, deelde het WUWHS-panel haar eigen klinische ervaringen over de toepassing van Wondbalans via SAP-verbanden (aanbevelingen samengevat in Afbeeldingen 3-5). SAP-verbanden zijn geschikt voor alle wondetiologieën, in alle klinische omgevingen en in het hele wondgenezingstraject, met de volgende voordelen:

- Minder frequente verbandwisselingen (continuïteit van behandeling kan de tevredenheid en het engagement van de patiënt ook verbeteren)
- Controle van genezingsremmers (bijv. matrixmetalloproteasen)
- Verbetering van de levenskwaliteit van de patiënt
- De patiënten kunnen aan het werk blijven
- Verbetering van levensactiviteiten

WUWHs-aanbevelingen

RespoSorb® Silicone Border wordt door de WUWHs-experten als eerstelijnsbehandeling bij vroegtijdige wondinterventie aanbevolen

Afbeelding 3:
Aanbevelingen voor
RespoSorb® Silicone
Border

RespoSorb® Super wordt aanbevolen voor het beheren van exsudaat

Afbeelding 4:
Aanbevelingen voor
RespoSorb® Super

HydroClean® Advance wordt aanbevolen voor debridement

Afbeelding 5:
Aanbevelingen voor
HydroClean® Advance

Afbeelding 6: Silicone SAP-verbanden behouden een optimaal vochniveau in het microklimaat van de wond, voorkomen maceratie en schade rond de wond, en absorberen en isoleren wondgenezingsremmers dankzij hun werkingsmechanisme.

Afbeelding 7: Superabsorberende verbanden bevorderen effectieve absorptie en retentie bij wonden met veel vochtverlies en voorkomen zowel lekkage als doorlekken.

Afbeelding 8: HRWD's isoleren overtollige wondgenezingsremmers (bijv. proteasen en bacteriën) en brengen Ringeroplossing in de wond. Dit helpt bij het reinigen van de wond, het verweken van necrotisch weefsel en fibrine, en het bevordert autolytisch debridement.

- Meer betrokkenheid van de patiënt
- Betere financiële voordelen voor patiënten omdat er minder verbanden verwisseld moeten worden en er minder voorschriften nodig zijn.

Het consensuspanel merkte op dat, naar hun ervaring, SAP-verbanden [Afbeeldingen 6-8] een effectieve oplossing bieden voor wonden die niet dringend beoordeeld moeten worden. De hoge absorptie en het gebruiksgemak voorkomen maceratie waardoor er minder verbandwissels nodig zijn. Dit leidt op zijn beurt tot kostenbesparingen en vermindert de noodzaak voor dagelijkse bezoeken aan het ziekenhuis.

Het panel benadrukt ook het belang van het gebruik van SAP-verbanden bij compressietherapie. Wanneer compressie wordt gestart, kunnen wonden met weinig exsudaat ineens veel vochtiger worden, wat ongemak veroorzaakt en de therapietrouw vermindert. SAP-verbanden helpen dit vocht effectief te reguleren en verhogen het comfort van de patiënt.

Verbetering van de levenskwaliteit dankzij Wondbalans

De verbetering van de levenskwaliteit van een patiënt is fundamenteel om Wondbalans te bereiken. Personen met niet-genezende wonden worden vaak dagelijks geconfronteerd met problemen die hun routineactiviteiten en mentaal welzijn verstoren (Wounds International, 2023). Minder mobiliteit, pijn, hinder van lekkend exsudaat en een onaangename geur kunnen ertoe leiden dat patiënten zich sociaal terugtrekken, angst en depressie ontwikkelen en minder betrokken raken bij hun zorg (Olsson et al, 2019; Zhu et al, 2022). Daarom zijn interventies die de levenskwaliteit verbeteren een essentieel onderdeel van daadwerkelijke, gebalanceerde en patiëntgerichte zorg (Wounds International, 2023).

Met zijn effectieve, holistische en betaalbare behandelopties, kan Wondbalans patiënten helpen om deze doelen te bereiken.

- **WUWHS-aanbeveling:** Het panel gaf de aanbeveling dat patiënten die sociaal geïsoleerd zijn of geen toegang hebben tot geschikte wondzorg, goede voorlichting moeten krijgen zodat zij hun zelfzorg kunnen verbeteren en genezing kunnen bereiken.

Effectieve communicatie met patiënten

Het klinische zorgaspect van Wondbalans helpt zorgverleners besluitvormingscriteria te prioriteren, terwijl de patiënt centraal blijft staan in alle interventies. Het WUWHS-panel benadrukt dat zorgverleners ervoor moeten zorgen dat patiënten geïnformeerd en betrokken blijven en dat zij duidelijke toestemming geven tijdens de beoordeling en behandeling.

- **WUWHS-aanbeveling:** Voorlichting moet worden aangeboden via gebruiksvriendelijke middelen, zowel mondeling als schriftelijk, en patiënten moeten worden aangemoedigd om aan te geven dat zij de informatie goed hebben begrepen.

Met zijn holistische, praktische en kosteneffectieve benadering, ondersteunt Wondbalans patiënten om succesvolle genezingsresultaten te bereiken.

Voordelen van het toepassen van Wondbalans

Door het concept van Wondbalans op te nemen in de dagelijkse praktijk, kunnen zorgverleners ervoor zorgen dat de wond terugkeert naar een normaal verloop van de wondgenezing. SAP-verbanden maken vroege interventie mogelijk dankzij hun specifiek werkingsmechanisme: zij corrigeren de disbalans van belangrijke biomarkers die, in te hoge concentraties, de wondgenezing afremmen.

Wondbalans

made easy

Samenvatting

Wondbalans gebruiken in een vroeg stadium via evidence-based interventies zoals de SAP-verbanden, is een haalbaar doel in de routinezorg om genezing te verbeteren, klinische tijd te verminderen en het is kostenbesparend doordat er minder verbanden moeten worden gebruikt. Het concept van Wondbalans, aanbevolen door de WUWHS-experten

(Afbeelding 9), helpt zorgverleners de doelen van de patiënt af te stemmen op klinische behoeften (zoals vermindering van necrotisch weefsel, biologische belasting en/of ontsteking) en heeft aangetoond de resultaten voor de patiënt te verbeteren bij alle wondetiologieën en alle klinische omgevingen (WUWHS, 2025).

Afbeelding 9: Voordelen van het gebruik van Wondbalans (WUWHS, 2025).

Deze bron wordt ondersteund door HARTMANN.

HARTMANN

© Wounds International 2025

Beschikbaar via: www.woundsinternational.com

Referenties

- Ahmajärvi K, Isoherranen K, Venermo M (2022) Cohort study of diagnostic delay in the clinical pathway of patients with chronic wounds in the primary care setting. *BMJ Open* 12(11): e062673
- Guest JF, Fuller GW, Vowden P (2020) Cohort study evaluating the burden of wounds to the UK's National Health Service in 2017/2018: update uit 2012/2013. *BMJ Open* 10: e045253
- Lumbers M (2019) TIMERS: undertaking wound assessment in the community. *Br J Community Nurs* 24(Sup12): S22-5
- National Library of Medicine (2025) Wound Assessment. Beschikbaar op: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29489199/> (geraadpleegd 20.06.2025)
- Olsson M, Järbrink K, Divakar U et al (2019) The humanistic and economic burden of chronic wounds: a systematic review. *Wound Repair Regen* 27(1): 114-125
- Queen D, Harding K (2023) What's the true costs of wounds faced by different healthcare systems around the world? *Int Wound J* 20(10): 3935-38
- Sen CK (2023) Human Wound and Its Burden: Bijgewerkt 2022 Compendium of Estimates. *Adv Wound Care* 12: 657-70
- Wounds International (2023) Wound Balance: achieving wound healing with confidence. Wounds International, Londen. Beschikbaar voor download op: www.woundsinternational.com
- World Union of Wound Healing Societies (2025) Implementing Wound Balance: Outcomes and future recommendations. Londen: Wounds International. Beschikbaar op: www.woundsinternational.com
- Zhu X, Olsson MM, Bajpai R (2022) Health-related quality of life and chronic wound characteristics among patients with chronic wounds treated in primary care: A cross-sectional study in Singapore. *Int Wound J* 19(5): 1121-32

